

PRIKAZI SADRŽAJA STRANIH GLAZBENIH ČASOPISA THE MUSICAL TIMES

February 1981, vol. CXXII, no. 1656

Vaughan D.: Orchestral Sound in Concert Halls —2

Walsh S.: Messages from Budapest
Rowland C.: David Blake's Clarinet Quintet
Meckna M.: Fricker's 60th birthday festival
Jarman D.: The completed Lulu
Temperley N.: Organ Settings of English Psalm Tunes

March 1981, vol. CXXII, no. 1657

Suchoff B.: The New York Bartok Archive
Wightman A.: Szymanowski, Bartok and the Violin
Kecskemeti I.: A Chopin-Bartok-Kodaly Analogy
Vaughan D.: Orchestral Sound in Concert Halls —3

Potter K.: Boulez and Stockhausen, Bennett and Cardew

Jones A. and a.: The New Grove

April 1981, vol. CXXII, no. 1658

Brendel A.: Liszt's »Bitterness of Heart«
Boyd M.: The Trumpet Major
Garden E.: A Note on Tchaikovsky's First Piano Concerto

Hogwood C., Puffett D.: The New Grove —2

Hodge B.: A New Frescobaldi Attribution

May 1981, vol. CXXII, no. 1659

Hoorickx R.: An Unknown Schubert Letter
Hamilton I.: Anna Karenina: an operatic version
O'Loughlin N.: Stradella's »Santa Pelagia«

Webster J.: Sonata Formed

Smith J. and a.: The New Grove —3

Gifford G.: The Robinson College Organ Book Reviews, Record Reviews, Music Reviews, Music in London, Reports, Church and Organ Music, Festival Plans, Competitions . . .

BOLLETTINO CECILIANO

Papinutti E.: Povero Maestro Casimiri (Gennaio 1981)

Orlandini G.: Il canto dell'Assemblea (Marzo 1981)

Baratta R.: Note sul canto romano (Maggio 1981)

PRIKAZI

Stanislav Prerek: ČETIRI MISE Petrovaradin, 1980.

Stanislav Prerek (Sid, 21. IV. 1900.) plodan je skladatelj instrumentalnih i vokalnih djela, a među njima znatan dio pripada duhovnim skladbama. Među njima je i dvadeset šest misa. Četiri od njih objavio je Župni ured sv. Jurja u Petrovaradinu. To su: *Misa I. u čast sv. Roku*, *Misa XVIII. u čast sv. Dimitriju*, *Misa XXII. »Dodi kraljevstvo Tvoje« te Misa XVI. Presvetog Euharistija*. Prva od njih pripada ranijem razdoblju Prerekova stvaranja: nastala je 1939/43., druga 1977., treća 1978., a četvrta 1979/80.

Sve ove mise imaju neka zajednička obilježja: sve su napisane za jednoglasni zbor s orguljama, melodička im je jednostavna, dijatonska, a harmonički jezik temelji se na klasično-romantičnim principima. Iz ovoga proizlazi da su vrlo prikladne i za izvođenje od manjih i manje iskusnih zborova, što je i bila autorova namjera. Ali unatoč ovakvoj didaktičkoj namjeni umjetnički dojam ovih misa nije okrnjen.

U svakoj misi postoji tonalitetsko jedinstvo s manjim otklonima u susjedne tonalitete unutar pojedinih

stavaka. Treća i četvrta od navedenih misa zadržavaju temeljni tonalitet u svim stavcima: F-dur, odnosno Es-dur. U drugoj misi u A-duru dva su stavka u subdominantnom tonalitetu D-dur. Najveće odstupanje u tom smislu pokazuje prva od misa, čiji je osnovni tonalitet F-dur, a dva stavka su u nesrođnom Es-duru.

Mise imaju i svoje ritamske osobujnosti: prva se temelji na slobodnom koralmu ritmu (možda ne bi trebalo odvajati taktnim crtama, već onako kako je učinjeno u »Slavi« treće mise: malim crticama): ritam druge razvija se u okviru metričke strukture dvojitelne ili trodijelne mjere, a u trećoj i četvrtoj nalaze se oba tipa ritma. Osim toga sve mise osim prve, koja je — razumljivo — izgrađena na recitativnom principu, pokazuju melodijsko-harmonijsko jedinstvo u pojedinim stavcima.

Izdanje je grafički vrlo lijepo opremljeno. Sadrži sliku skladatelja i kratak (nepotpisani) prikaz njegova stvaralaštva.

Nikša NJIRIĆ

MUZIKOLOŠKI ZBORNIK, zvezek XVI, Ljubljana, 1980.

Pedagoško-znanstvena sekcija za muzikologiju Filozofskog fakulteta u Ljubljani, izdavač Muzikološkog zbornika, uredna je u izdavanju zbornika; to znači da uglavnom nema dvobroja i nema velikih zakašnjenja. Pred nama je XVI. svezak što se je pojavio koncem prošle godine. Sadrži osam priloga i na koncu kazalo imena. Od tih osam priloga pet ih je na slovenskom jeziku, dva na njemačkom i jedan na engleskom. Prilozi na slovenskom jeziku imaju sažetak na engleskom, a prilozi na stranim jezicima imaju sažetak na slovenskom. Ovo je jedan od rijetkih brojeva zbornika u kojem nema nijedan prilog kojeg hrvatskog muzikologa ili glazbenika. Prije nego spomenimo priloge napomenimo da je izlazak ovoga broja omogućila organizacija *Sklad Boris Kidrič*; kad bi se naše radne i druge organizacije u tome malo više ugledale u njih!

O zbirci latinskih duhovnih skladbi za veće crkvene svečanosti zborove od četveroglasnih do osmoglasnih piše Jože Sivec u članku *Zbirka »Soboles musica« (Nürnberg 1602) Daniela Lagkhnerja*. Pisac, među ostalim, napominje da je ta zbirka izšla prije Lukčićevih moteta.

Volker Kalisch iz Adliswila u svom prilogu *Bemerkungen zu Gustav Mahler's Kindertotenliedern — dargestellt am Beispiel des zweiten analitičkih nastoju istražiti u kojoj su mjeri Mahlerove »Kindertotenlieder« karakteristične za čitav Mahlerov opus i koji su literarni i psihološki motivi Mahlera uputili na Rückertovu poeziju.*

Ceški muzikolog Jaroslav Jiránek iz Praga iz bogatog i raznovrsnog Janačekova opusa nastoji izvući njegove estetske principe. Janaček je, naime, bio skladatelj, književnik i glazbeni pedagog (glazbeno-teorijski i folklorističko-etnografski predmeti). Jiránek u svom napisu *Janaček's Aesthetics* sintetizira u pet točaka Janačekove estetsko-tehničke glazbene principe. *Samospovi J. Pavčiča* predmet su zanimanja Marice Spendlar iz Maribora. Josip Pavčič (1870—1949.) slovenski je skladatelj koji je svojim »samospovima« slovensku liriku digao na višu razinu. Za literarne predloške uzimao je stihove ponajboljih slovenskih pjesnika (npr. Župančića).

Franc Sturm je poginuo 1943. u tridesetprvoj godini života. Studirao je kod Osterca. Počeo je skladati u četvrttonskoj glazbi. O njegovu oduševljenju za barokne oblike u vrijeme studija piše Katarina Bedina iz Ljubljane u članku *Primer Sturmova mišljenja baročne oblike*.

Muzikološki zbornik donosi još jedan prilog iz Praha od Josefa Beka *Musik als Ausdrucks- und Mitteilungssystem* u kojem autor govori o tome u kojoj je mjeri glazba uistinu izražajno i oblikujuće sredstvo čovjeka i njegove egzistencije. Ovaj je, dakle, kratki prilog filozofsko-estetične naravi o glazbi.